

CĒSU NOVADA PAŠVALDĪBA CĒSU NOVADA DOME

Reģ. Nr. 90000031048, Raunas iela 4, Cēsis, Cēsu novads, LV-4101
Tālr. 64161800; dome@cesis.lv
www.cesunovads.lv

LĒMUMS

Cēsis, Cēsu novadā

24.03.2022.

Nr.148

Par Latvijas Republikas Veselības ministrijas nekustamo īpašumu Straupes pagastā pārņemšanu Cēsu novada pašvaldības īpašumā

Ziņo: J.Rozenbergs, domes priekšsēdētājs

2017. gada 26. janvārī Pārgaujas novada pašvaldības dome pieņēma lēmumu (protokols Nr.1,22.§) konceptuāli piekrist pārņemt Pašvaldības īpašumā Veselības ministrijas īpašumā/valdīšanā esošos nekustamos īpašumus:

1) nekustamo īpašumu "Lielstraupes pils" (kadastra Nr.4282 004 0263), kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu Nr. 4282 004 0263 un septiņām būvēm - biroja ēka, kadastra apzīmējums Nr. 4282 004 0263 003, adrese: "Lapas" Straupe, Straupes pag., Cēsu nov.; pagrabs, kadastra apzīmējums Nr. 4282 004 0263 004, adrese: "Lapas" Straupe, Straupes pag., Cēsu nov.; šķūnis, kadastra apzīmējums Nr. 4282 004 0263 005, adrese: "Lapas" Straupe, Straupes pag., Cēsu novads; Straupes narkoloģiskā slimnīca, kadastra apzīmējums Nr. 4282 004 0263 001, adrese: "Lielstraupes pils" Straupe, Straupes pag., Cēsu nov.; Pils pagrabs, kadastra apzīmējums Nr. 4282 004 0263 002, adrese: "Lielstraupes pils" Straupe, Straupes pag., Cēsu nov.; Dzīvojamā māja, kadastra apzīmējums Nr. 4282 004 0263 006, adrese: "Putnu māja" Straupe, Straupes pag., Cēsu nov.; šķūnis, kadastra apzīmējums Nr. 4282 004 0263 007, adrese: "Putnu māja" Straupe, Straupes pag., Cēsu nov.

2) nekustamo īpašumu "Straupes narkoloģiskā slimnīca" (kadastra Nr.4282 004 0264), kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu Nr.42820040264 un četrām būvēm (palīgēka - darbnīca ar kadastra apzīmējumu Nr.4282 004 0264 001, palīgēka - šķūnis ar kadastra apzīmējumu Nr.4282 004 0264 002, ražošanas ēka - garāžas ar kadastra apzīmējumu Nr.4282 004 0264 003 un palīgēka - noliktavas ar kadastra apzīmējumu 4282 004 0264 004) - Straupē, Straupes pag., Cēsu nov.;

3) nekustamo īpašumu "Berlīne" (kadastra Nr.4282 004 0265), kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu Nr. 4282 004 0265 un ēkas ar kadastra apzīmējumu Nr.4282 004 0265 001- "Berlīne", Straupē, Straupes pag., Cēsu nov.;

4) nekustamo īpašumu "Rehabilitācijas centrs "Saulrīti"" (kadastra Nr.4282 007 0080), kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu Nr. 4282 007 0080 un trīs būvēm (palīgēka ar kadastra apzīmējumu Nr.4282 007 0080 002, palīgēka ar kadastra apzīmējumu Nr.4282 007 0080 003, rehabilitācijas centrs ar kadastra apzīmējumu Nr.4282 007 0080 004) – "Saulrīti", Lielstraupe, Straupē, Straupes pag., Cēsu nov.

Pamatojoties uz iepriekšminēto lēmumu, 2018. gada 22. februārī, Latvijas Republikas Veselības ministrija, (turpmāk - Veselības ministrija) un Pārgaujas novada pašvaldība noslēdza sadarbības līgums Nr.01-45/1, Nr.PN/4-20.13/18/3 (turpmāk – Sadarbības līgums), lai nodrošinātu lietderīgu īpašumu lietošanu, apsaimniekošanu un pārvaldīšanu līdz īpašumi tiek nodoti (bez atlīdzības) pašvaldībai.

Atbilstoši Sadarbības līguma 2.1.1. apakšpunktā noteiktajam, 2018. gada 26. aprīlī Pārgaujas novada dome pieņēma lēmumu (protokols Nr.4, 26.§) par četru nekustamo īpašumu pārvaldīšanu/ apsaimniekošanu saistīto izdevumu segšanu, turpinot sadarbību ar Veselības ministriju mērķa sasniegšanai – īpašuma pārņemšanai pašvaldības īpašumā.

Pārgaujas novada pašvaldība no 2018. gada aprīļa līdz 2021. gada 31. decembrim, iespēju robežās, pildot Sadarbības līgumā noteiktos uzdevumus, ir ieguldījusi **195 749 EUR**, kā arī piesaistījusi ES un valsts finansējumu **28 576 EUR** apmērā, galveno uzmanību veltot Lielstraupes pils vēsturiskās ēkas saglabāšanai, t.sk., pils telpās nodrošināta pastāvīga apkure, apsardzes signalizācijas un drošības sistēmas darbība, novērsti ēkas iekšējo ūdensvadu un elektroinstalācijas bojājumi.

Pašvaldība, izvirzot par prioritāti pils ēkas jumta seguma saglabāšanu, ir veikusi jumta seguma bojāto vietu remontu, nomainīts terases jumta klājums. Pēc Pārgaujas novada pašvaldības pasūtījuma ir izstrādāts pils jumta tehniskās izpētes atzinums, kā arī ir izstrādāts būvprojekts torņa jumta seguma un jumta konstrukciju atjaunošanai. Savukārt kultūrvēsturisko vērtību apzināšanai ir izstrādāta Lielstraupes pils ēkas arhitektoniskās izpētes inventarizācija, šobrīd darba procesā ir pils parka vēsturiskā izpēte.

No 2021. gada 1. jūlija Pārgaujas novada pašvaldības iesāktos darbus turpina Cēsu novada pašvaldība kā tās saistību un tiesību pārņēmēja.

Ar Cēsu novada domes priekšsēdētāja J. Rozenberga 2021. gada 29. novembra rīkojumu (Nr. Nr. 4-2-9/2021/974) izveidota darba grupa Lielstraupes pils stratēģiskā attīstības plāna izstrādei, kurā uzdots:

- 1) Izvērtēt ar Lielstraupes pili saistītos valsts nekustamos īpašumus un nepieciešamību pārņemt tos pašvaldības īpašumā;
- 2) Izvērtēt pils un tās pieguļošās teritorijas (parka) attīstības un izmantošanas iespējamās alternatīvos risinājumus;
- 3) Izvērtēt pils saglabāšanai un atjaunošanai nepieciešamās investīcijas;
- 4) Izstrādāt Lielstraupes pils stratēģiskās attīstības plāna projektu.

2022. gada janvārī darba grupa veica iedzīvotāju aptauju, kurā piedalījās 837 respondenti, no kuriem 84 procenti norādīja, ka Lielstraupes pils ir Straupes simbols un tās lielākā vērtība ir Hanzas un vācbaltiešu kultūrvēsturiskais mantojums, 81 procents aptaujas dalībnieku atzīmēja, ka pilij jābūt pašvaldības īpašumā, jo tikai tā tiktu nodrošināta publiska pieejamība, un 60 procentu aptaujāto piekrita, ka pils jēgpilna izmantošana Straupei pavērtu plašas iespējas nākotnē, tostarp radītu jaunas darba vietas un vairotu atpazīstamību.

Balstoties uz aptaujā un fokusgrupās iegūtajiem rezultātiem, ekspertu viedokļiem, stipro un vājo pušu analīzi, darba grupa 2022. gada martā izstrādātajā Lielstraupes pils attīstības stratēģijā 2022.-2030. gadam izvirzījusi **galveno ideju un vīziju par Lielstraupes pils attīstības redzējuma paplašinātu pozicionējumu, līdzās pilij ietverot baznīcu, parku un Straupes senpilsētas vietu, kas ir valsts nozīmes arhitektūras piemineklis (Nr. 6276).**

Senās Hanzas pilsētas Straupes vietu iespējams izveidot par iespaidīgu kultūrainavu, kas sekmētu Vidzemes vēsturiskās identitātes nostiprināšanos, kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu, vietējās kopienas iesaistīšanos uzņēmējdarbībā, jaunu darba vietu rašanos un visa novada uzņēmējdarbības attīstību. Straupes pilsētvieta, līdz ar to arī tās nozīmīgākā tūrisma piesaistes objekta – Lielstraupes pilsbaznīcas kompleksa - attīstība ir nozīmīga vairāku starptautisku tūrisma maršrutu un sadarbības projektu ilgtspējības un kvalitātes nodrošinājumā (Eiropas Padomes kultūras ceļš – HANSA un Via Hansetica).

Cēsu novada izstrādē esošajos attīstības plānošanas dokumentos – **Ilgtspējīgas attīstības stratēģijā 2035 un Attīstības programmā 2021-2027** kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana ir noteikta kā viens no **būtiskākajiem stratēģiskajiem virzieniem.**

Kultūras mantojuma saglabāšana iezīmējas kā viens no priekšnoteikumiem veiksmīgai novada attīstībai, veidojot novada unikalitāti un atzīmējot atpazīstamību gan vietējā, gan starptautiskā mērogā. Līdz ar to ir izvirzīts mērķis (SM3) Cēsu novadam kļūt par atpazīstamu kultūras un tūrisma vietu Eiropas mērogā, veidojot konkurētspējīgu novada identitāti, kas balstīta radošajās, kultūras un tūrisma industrijās (IP3). Tādejādi būtisku uzvaru Attīstības programmas rīcības un investīciju plānā liekot uz materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma un unikālo kultūras vērtību saglabāšanu, stiprinot vietējās tradīcijas un kopienas, kā arī dažādu kultūras pasākumu nodrošināšanu un piesaisti novadā (VTP3 – Pieejama kultūrvide un tūrisma aktivitātes).

Kultūrvēsturiskā mantojuma stratēģiskais ietvars izvirzīts ANO ilgtspējīgas attīstības mērķos:

- 1) 11 (Ilgtspējīgas pilsētas un kopienas) - Nostiprināt centienus aizsargāt un nosargāt pasaules kultūras un dabas mantojumu;
- 2) 12 (Atbildīgs patēriņš un ražošana) - Izstrādāt un īstenot instrumentus, lai uzraudzītu ilgtspējīgas attīstības ietekmi uz ilgtspējīgu tūrismu, kas rada darbavietas un popularizē vietējo kultūru un ražojumus;
- 3) 8 (Cienīgs darbs un ekonomiskā izaugsme) - Līdz 2030. gadam izstrādāt un īstenot politikas, lai veicinātu ilgtspējīgu tūrismu, kas rada darbavietas un popularizē vietējo kultūru un ražojumus.

Lai starp Straupes senpilsētas vietu kā kultūras mantojuma objektu un tajā iespējamo saimniecisko darbību veidotu abpusēju pilnvērtīgu un ieinteresētu partnerību, būtu lietderīgi pārņemt Cēsu novada pašvaldības īpašumā nekustamo īpašumu "Lielstraupes pils" un ar to funkcionāli saistīto nekustamo īpašumu

“Straupes narkoloģiskā slimnīca”, kas atrodas ārpus senpilsētas teritorijas, attīstot tūrisma uzņēmējdarbību, nodrošinot teritoriju ārtelpu pasākumiem un auto stāvlaukumam.

Ievērojot iepriekš minēto un Publiskas personas mantas atsavināšanas likuma 42. panta pirmo daļu, pamatojoties uz likuma „Par pašvaldībām” 14. panta pirmās daļas 2.punktu, 15. panta pirmās daļas 2., 5. un 10. punktu, 21. panta pirmās daļas 17. punktu, Cēsu novada domes pašvaldības Izglītības, kultūras un sporta komitejas 10.03.2022. atzinumu (prot. Nr.3) un Cēsu novada domes Finanšu komitejas 17.03.2023. atzinumu (prot. Nr.4), Cēsu novada dome, ar 19 balsīm - par (Ainārs Šteins, Andris Melbārdis, Andris Mihaļovs, Atis Egliņš-Eglītis, Biruta Mežale, Elīna Stapulone, Ella Frīdvalde-Andersone, Erlends Geruļskis, Ēriks Bauers, Guntis Grosbergs, Hardijs VENTS, Indriķis Putniņš, Inese Suija-Markova, Inga Cipe, Ivo Rode, Jānis Kārklīņš, Jānis Rozenbergs, Juris Žagars, Laimis Šāvējs), pret nav, atturas nav, nolemj:

1. Izteikt gatavību pārņemt pašvaldības īpašumā bez atlīdzības, ar mērķi saglabāt valsts nozīmes kultūrvēsturisko mantojumu – Lielstraupes pilsbaznīcas kompleksu un Lielstraupes senpilsētu, veicinot vietējās kopienas līdzdalību, uzņēmējdarbības vides attīstību, paredzot piesaistīt komercdarbību saskaņā ar Lielstraupes pils attīstības plānošanas dokumentiem, divus Veselības ministrijas īpašumā/valdījumā esošos funkcionāli saistītos nekustamos īpašumus:
 - 1.1. nekustamo īpašumu “Lielstraupes pils”, kadastra Nr.4282 004 0263, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu Nr. 4282 004 0263 un septiņām būvēm;
 - 1.2. nekustamo īpašumu “Straupes narkoloģiskā slimnīca”, kadastra Nr.4282 004 0264, kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu Nr.42820040264 un četrām būvēm - Straupē, Straupes pag., Cēsu nov.
2. Konceptuāli atbalstīt sagatavoto Lielstraupes pils attīstības stratēģiju 2022.-2030. gadam, (Pielikums)
3. Turpināt nodrošināt nekustamā īpašuma “Lielstraupes pils” uzturēšanu 2022. gada budžeta ietvaros.
4. Lūgt Latvijas Republikas Veselības ministriju atbalstīt Lielstraupes pils kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu, nododot atsavināšanai ar Lielstraupes pili saistītos nekustamos īpašumus:
 - 4.1. "Berlīne", kadastra Nr.4282 004 0265), kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu Nr. 4282 004 0265 un ēkas ar kadastra apzīmējumu Nr.4282 004 0265 001;
 - 4.2. “Rehabilitācijas centrs “Saulrīti””, kadastra Nr.4282 007 0080), kas sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu Nr. 4282 007 0080 un trīs būvēm (palīgēka ar kadastra apzīmējumu Nr.4282 007 0080 002, palīgēka ar kadastra apzīmējumu Nr.4282 007 0080 003, rehabilitācijas centrs ar kadastra apzīmējumu Nr.4282 007 0080 004).
5. Lūgt Ministru kabinetu lēmuma 4.1. un 4.2. apakšpunktā norādīto nekustamo īpašumu atsavināšanas rezultātā iegūtos līdzekļus pēc faktisko atsavināšanas izdevumu segšanas nodot Cēsu novada pašvaldībai arhitektūras pieminekļa - Lielstraupes pils un ar to saistītās infrastruktūras saglabāšanai un attīstībai.
6. Atbildīgais par lēmuma izpildi – Cēsu novada Pārgaujas apvienības pārvalde.
7. Kontroli par lēmuma izpildi veikt Cēsu novada domes izpilddirektoram.

Cēsu novada domes priekšsēdētājs

J.Rozenbergs

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU